

بررسی رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران

۱-دکتر فرشته کردستانی^۲ - سمیرا مویدی^۳ - فاطمه فرهادی

- ۱-عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، نویسنده و مسئول
۲-دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
۳- کارشناس ارشد رشته مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

Fe.kordestani۹۲@gmail.com
samira.moayedi۱۳۶۰@gmail.com
kahkeshan۲۰@gmail.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تعیین رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه سه شهر تهران است. پژوهش حاضر از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری تحقیق، شامل ۲۸۳ نفر از دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه سه شهر تهران است که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل اند و به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه‌های راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، انگیزه پیشرفت و سازگاری را به صورت الکترونیکی تکمیل نمودند. برای تحلیل فرضیات از ضرایب همبستگی پیرسون، استفاده شده است. نتایج این تحقیق نشان داد که بین متغیر باورهای انگیزشی و یادگیری خودتنظیمی با انگیزه پیشرفت رابطه مثبت و معناداری برقرار است. همچنین بین باورهای انگیزشی با سازگاری عاطفی و سازگاری اجتماعی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. از طرفی رابطه بین یادگیری خودتنظیمی با سازگاری آموزشی منفی و معنادار است که بیانگر این است که با افزایش یادگیری خودتنظیمی، سازگاری آموزشی مطلوب‌تر شده است. همچنین بین متغیر انگیزه پیشرفت با تمامی مؤلفه‌های سازگاری و رابطه منفی و معنادار وجود دارد. معادله رگرسیون نیز نشان می‌دهد که باورهای انگیزشی بر سازگاری تأثیر مثبت و معنادار و انگیزه پیشرفت تأثیر منفی و معنادار دارد. بر مبنای این نتایج پیشنهاد می‌شود شرایطی را فراهم گردد که میزان تجربه‌ی استفاده دانش‌آموزان از راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت را بهبود یابد تا متعاقباً شاهد افزایش سطح بالای سازگاری تحصیلی باشیم.

کلیدواژه‌ها: و یادگیری خودتنظیمی، انگیزه پیشرفت و سازگاری

سال‌های دوره‌ی دبیرستان که مصادف با اوایل نوجوانی است، چالش جدی و جدیدی در زندگی اجتماعی، عاطفی و تحصیلی دانش‌آموزان محسوب می‌شود. به همین دلیل سازگاری در این دوره یک مفهوم مهم برای رشد نوجوانی به شمار می‌رود (راتلی و دو چسنی^{۳۲}، ۲۰۱۴). سازگاری با موقعیت‌های جدید و متنوع در دورانی که عصر تنیدگی و تغییر سریع اجتماعی است، کار آسانی نیست. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که هرگونه دگرگونی در زندگی آدمی، خواه خوشایند و خواه ناخوشایند، مستلزم نوعی سازگاری مجدد است. سازگاری را به طور کلی می‌توان هم به عنوان فرآیند و هم به عنوان دستاورد حاصل از آن فرآیند تعریف کرد (سرکر و بانیک^{۳۳}، ۲۰۱۵). در نگاه اول، یعنی تعریف سازگاری به عنوان یک فرآیند، به این موضوع پرداخته می‌شود که افراد چگونه با موقعیت‌های مختلف سازگار می‌شوند و چه عواملی بر انطباق آن‌ها اثرگذار است. در نگاه دوم، یعنی تعریف سازگاری به عنوان یک دستاورد، چیزی است که افراد در راستای اهداف خود به آن دست می‌یابند و به واسطه این دستیابی، احساس غرور و موفقیت می‌کنند (محمدی باغملایی، ۱۳۹۷). سازگاری مستلزم استفاده از راهکارهای شناختی و رفتاری فرد است که برای مقابله با موقعیت‌های استرس‌زا، از آن‌ها استفاده می‌شود. لذا می‌توان گفت سازگاری نیازمند داشتن قابلیت‌های فردی همچون مهارت‌های شناختی، رفتاری و هیجانی است. یکی از ویژگی‌های مهم دانش‌آموزان که می‌تواند بر سازگاری و رفتارهای کلاسی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشد، توانایی خودتنظیمی در آنان است. خودتنظیمی به خودزایی و خودکنترلی افکار، احساسات و رفتارها برای دستیابی به یک هدف اطلاق می‌شود. این اهداف می‌توانند تحصیلی یا هیجانی اجتماعی باشد (سانتراک^{۳۴}، ۲۰۰۸؛ ترجمه‌ی سعیدی، عراقچی و دانش‌فر، ۱۳۸۷، بندورا^{۳۵}، ۱۹۹۷؛ به نقل از زاهد، رجبی و امیدی، ۱۳۹۱). یادگیری خودتنظیمی یک فرآیند فعال و خودرهنمون است که دانش‌آموزان، شناخت، انگیزش، نتایج، رفتار و محیط خود را در جهت پیشبرد اهدافشان کنترل و تنظیم می‌کنند (گوداس، ۲۰۱۰). موضوع خودتنظیمی ارتباط نزدیکی با انگیزش دارد. دانش‌آموزانی که برای دستیابی به هدف برانگیخته شده‌اند، به فعالیت‌هایی که به مفید بودن آن‌ها اعتقاد دارند می‌پردازند. در حقیقت، خودتنظیمی، یادگیری را افزایش می‌دهد و ادراک شایستگی بیشتر، انگیزش و خودتنظیمی را برای دستیابی به اهداف جدید حفظ می‌کند (مهقانی، ۱۳۹۸).

انگیزه پیشرفت تمایل و گرایش افراد به کوشش و تلاش برای دستیابی و رسیدن به موفقیت در یک هدف پسندیده و خوشایند می‌باشد. انگیزه پیشرفت یکی از انگیزه‌های مهم اجتماعی و یکی از ویژگی‌های شخصیتی هر فرد است که بین افراد از این لحاظ تفاوت وجود دارد و بر اساس آن می‌توان رفتارهای خاصی را پیش‌بینی نمود (برزگر، ۱۳۹۸) بارها دیده می‌شود دانش‌آموزانی که از نظر توانایی و استعداد یادگیری بسیار شبیه به هم هستند، ولی در پیشرفت تفاوت‌های زیادی با یکدیگر دارند. این تفاوت‌ها در سایر فعالیت‌های غیرتحصیلی مانند سازگاری فردی و اجتماعی نیز به چشم می‌خورد (سیف، ۱۳۸۷). این موارد از جمله پرسش‌های اساسی هستند که ذهن روان‌شناسان و مربیان تعلیم و تربیت را به خود مشغول کرده است. شاید بتوان علت این تفاوت‌ها را به نحوه‌ی انگیزش آن‌ها مربوط دانست (زارع، ۱۳۹۱). بنابراین می‌توان با بررسی راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری، بدین مهم پرداخت که آیا دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم که خودتنظیم هستند، سازگاری و انگیزه پیشرفت دارند؟ پژوهش حاضر با هدف، بررسی این روابط صورت می‌پذیرد.

^{۳۲} Ratelle & Duchesne

^{۳۳} Sarkar & Banik

^{۳۴} Santrock

^{۳۵} Bandura

اهداف تحقیق

هدف اصلی:

تعیین رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران

اهداف فرعی:

- تعیین رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران
- تعیین رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران
- تعیین رابطه انگیزه پیشرفت و سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران

چارچوب نظری

موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان هر جامعه نشان دهنده‌ی موفقیت نظامی آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است بنابراین نظام آموزشی را زمانی می‌توان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی افراد آن در مقاطع مختلف بیشترین و بالاترین رقم را داشته باشد. (مظاهری، ۱۳۸۸). در این راستا نظریه‌های متعددی در زمینه تعلیم و تربیت به ظهور رسیده است. این نظریه‌ها هر یک از زاویه‌ای خاص به عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی و انگیزه پیشرفت نگرسته‌اند. بنابراین با توجه به انگیزه پیشرفت تحصیلی در دنیای کنونی و با توجه به این امر که ناکامی در پیشرفت تحصیلی عواقب جبران‌ناپذیری برای فرد، خانواده و جامعه در پی دارد. لازم است به این مهم توجه شود و با شناسایی عوامل موثر بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، نگاه خانواده‌ها و مدارس را نسبت به این پدیده عملی‌تر کرد. بین انگیزش دانش‌آموزان و استفاده آن‌ها از راهبردهای یادگیری رابطه وجود دارد (برگر، کارابینگ^{۳۶}، ۲۰۱۰). نتایج تحقیقات در زمینه‌های باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی (پینتریچ و دی گروت، ۲۰۰۹) نشان می‌دهد که می‌توان این قابلیت‌ها را در قالب مهارت‌های قابل آموزش به دانش‌آموزان ارائه کرد. زیمرمن (۲۰۰۰) در مطالعه‌ای تأثیر خودتنظیمی و باورهای انگیزشی را بر روی گروهی از دانش‌آموزان دبیرستانی بررسی کرد، او مشاهده نمود که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در موفقیت دانش‌آموزان دبیرستانی دارا بودن مهارت خودتنظیمی و باورهای انگیزشی است. دانش‌آموزانی که از این راهبردها بیشتر استفاده می‌کردند و به تمام مراحل یادگیری خویش نظارت و کنترل داشتند، می‌دانستند که چگونه برای مطالعه یک درس در خود ایجاد انگیزه نمایند و از چه شیوه‌ای برای فهم مطالب و به یادداشتن آن‌ها استفاده کنند. این دانش‌آموزان موقع انجام تکالیف درسی احساس سرزندگی و شادکامی بیشتری داشتند. دانش‌آموزانی که از مهارت خودتنظیمی برخوردارند یک سری ویژگی‌هایی دارند که آن‌ها را از دانش‌آموزانی که این مهارت را ندارند متمایز می‌کنند. این ویژگی‌ها عبارتند از: ۱) چگونگی استفاده از راهبردهای شناختی، ۲) کنترل و تلاش برای برنامه‌ریزی زمان، ۳) چگونگی برنامه‌ریزی و کنترل فرایندهای ذهن برای دستیابی به اهداف شخصی، ۴) چگونگی خلق، ساختن محیط یادگیری مناسب، ۵) تلاش و کوشش کافی برای شرکت در کنترل و تنظیم تکالیف تحصیلی و جو کلاس، (فتاحی، ۱۳۸۹). مریبان باید به این امر آگاه باشند که فراگیران، مسئولیت بیشتری در قبال یادگیری‌های خود پیدا کنند و با اخذ شیوه‌های تربیتی صحیح یادگیرندگان را به صورت فعالانه در تشخیص و بازسازی تجاربشان مشارکت دهند و آن‌ها را افرادی توانمند و مستقل بار آورند که بتوانند اهداف و برنامه‌های آینده‌شان را خود تعیین کنند و در هنگام مواجهه با مشکلات به طور مستقلانه و خود تنظیم با برنامه-

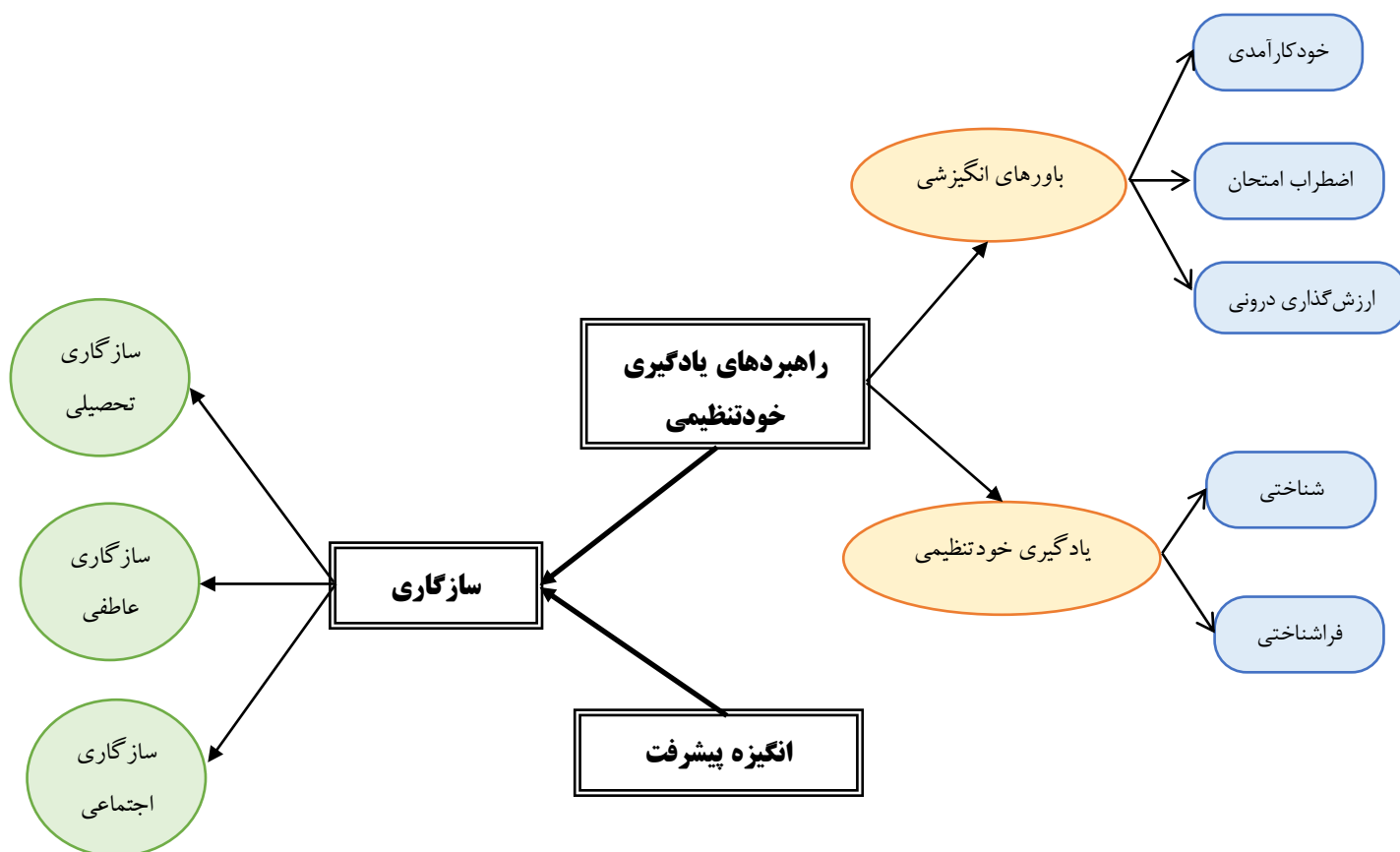
^{۳۶} Berger & Karabing

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

ریزی و تلاش مصرانه از عهده‌ی آن‌ها برآیند و از فعالیت‌ها و عملکردهای خود ارزیابی کنند و در صورت لزوم به اصلاح و تجدیدنظر بپردازند (سلیمانی، ۱۳۹۴).

به نظر می‌رسد فراگیرانی که در فرایند یادگیری، خودتنظیم‌ترند، پیش از دیگران ارزش‌های خود را شناخته و توانائی‌هایشان را باور دارند، کمتر خود را با دیگران مقایسه کرده بلکه با ارجاع به توانمندی‌ها و معیارهای خود به داوری در مورد یادگیری‌شان می‌پردازند. توانایی خودتنظیمی به فرد این امکان را می‌دهد تا بر رفتارهای خودش کنترل و نظارت داشته باشد، آن‌ها را با معیارهای خودش بسنجد و در مورد تقویت شخصی خود و بقیه اعمال کند (سیف، ۱۳۸۷). خودتنظیمی و راهبردهای آن و بررسی الگوهای مختلف یادگیری خودتنظیمی بود که از آن به عنوان ابزاری برای حل مشکلات تحصیلی دانش‌آموزان نام برده شد که به آن‌ها کمک می‌کند تا مهارت‌هایی را که در طول دوران تحصیل به آن نیاز دارند، رشد و توسعه دهند. شناسایی و تقویت این راهبردها به افراد کمک می‌کند تا با تکیه بر توانایی‌های خود، کشف و تقویت آن‌ها، قادر باشند، با موفقیت کامل تحصیلات متوسطه را پشت سر بگذارند.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش - رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری

پیشینه تحقیق

پیشینه تحقیق در پژوهش حاضر به دو بخش پیشینه داخلی و خارجی تقسیم می شود که در بخش خارجی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

لی هیونگ^{۳۷} در سال ۲۰۲۰ طی پژوهشی بر روی نوجوانان چند فرهنگی، تأثیر حمایت اجتماعی درک شده توسط آنان بر سازگاری تحصیلی و تأثیر غیرمستقیم ناشی از عزت نفس و انگیزه پیشرفت را در این رابطه تایید کرده است. هاریشچاندرا و گوتی^{۳۸} در مقاله‌ای که در مجله بین المللی روانشناسی کشور هند در سال ۲۰۱۹ به چاپ رسیده است، نشان داده‌اند که بین انگیزه پیشرفت، خودپنداره و سازگاری در دانشجویان کالج رابطه معناداری وجود دارد. لی و کیم^{۳۹} طی پژوهشی در سال ۲۰۱۹ به این نتیجه رسیدند که همبستگی منفی معناداری بین متغیر انگیزه پیشرفت، سبک‌های پردازش اطلاعات و استرس تحصیلی ادراک شده وجود دارد و متغیر سبک‌های پردازش اطلاعات در رابطه بین انگیزه پیشرفت با استرس تحصیلی ادراک شده در دانشجویان نقش واسطه‌ای داراست. مطالعات رومه‌نا ویزوسیک^{۴۰} در سال ۲۰۱۸ نشان داد مهارت‌های خودتنظیمی و خودمراقبتی ضعیف بر سلامتی تأثیر گذار است. نتایج این مطالعات اهمیت مهارت‌های خودتنظیمی بر سلامتی و بهداشت روحی و روانی مؤثر است. چان چونگ^{۴۱} (۲۰۱۷) در پژوهش‌های خود نشان دادند آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در بهبود وضعیت تحصیلی و توانایی یادگیری بهتر کمک‌رسانی می‌کند.

در بخش پژوهش‌های داخلی تحقیقات متعددی طی چند سال اخیر صورت گرفته که می توان به موارد زیر اشاره کرد:

کریمی (۱۳۹۹) در نتایج تحقیقات خود تحت عنوان رابطه یادگیری خودتنظیمی و الگوهای ارتباطی با شایستگی اجتماعی نشان داد که ارتباط معناداری بین ابعاد یادگیری خودتنظیمی با شایستگی اجتماعی در دانش‌آموزان وجود ندارد. نتایج تحقیقات مهقانی (۱۳۹۸) حاکی از این بود که آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری مؤثر است. بدین معنی که گروه آزمایش که تحت آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی قرار گرفته بودند افزایش معناداری در انگیزه پیشرفت تحصیلی در مرحله پس از آزمون نشان دادند، در حالیکه در گروه کنترل که هیچ مداخله‌ای بر آنان اجرا نشده بود تغییری مشاهده نشد. در مقاله‌ای که توسط عشرتی فرد و جهانی در سال ۱۳۹۷ منتشر شد، نتایج حاکی از آن است که ترکیب متغیرهای انگیزش پیشرفت و خودپنداره تحصیلی می‌تواند به خوبی سازگاری تحصیلی را پیش‌بینی کنند. نتایج پژوهش حسینی در سال ۱۳۹۷ نشان داد که رابطه انگیزش پیشرفت و درگیری تحصیلی با پیشرفت تحصیلی مثبت و معنی دار است. به اعتقاد زهرا معروفی (۱۳۹۵)، در پژوهشی تحت عنوان "بررسی ارتباط برنامه درسی پنهان با سازگاری و انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر"، بین انگیزه پیشرفت و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان ارتباط وجود دارد.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی است و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی دانش‌آموزان در حال تحصیل در مقطع متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران در سال تحصیلی

^{۳۷} Lee, Hyoung-Ha

^{۳۸} SH Kundhare & RM Ghoti

^{۳۹} Lee & Kim

^{۴۰} Romana, wizosek

^{۴۱} Chun Chuang

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

۱۳۹۹-۱۴۰۰ است. به منظور برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران برای جامعه با تعداد نامعلوم (با خطای ۰,۰۶) استفاده شد که حداقل حجم نمونه ۲۶۷ را پیشنهاد کرد که تعداد نمونه‌های این پژوهش ۲۸۳ دانش‌آموز است که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. در این تحقیق از سه پرسشنامه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، انگیزه پیشرفت و سازگاری دانش‌آموزان به شرح زیر استفاده شده است: پرسشنامه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی: این پرسشنامه توسط پینتریچ و دی گروت (۱۹۹۰) ساخته شده است. این پرسشنامه با ۴۷ گویه در دو بخش باورهای انگیزشی و یادگیری خودتنظیمی تنظیم شده است. پرسشنامه انگیزه پیشرفت: این پرسشنامه یکی از رایج‌ترین پرسشنامه‌های ممداد و کاغذی برای سنجش نیاز به پیشرفت است. هرمنس (۱۹۷۷) بر مبنای دانش نظری و تجربی موجود درباره نیاز به پیشرفت و با بررسی پیشینه پژوهش‌های مربوط به موضوع نیاز به پیشرفت، این پرسشنامه را ساخته است. پرسشنامه سازگاری دانش‌آموزان: این پرسشنامه توسط سینها و سینگ در سال (۱۹۹۳) به منظور سنجش سطوح سازگاری دانش‌آموزان دبیرستانی (گروه سنی ۱۴ تا ۱۸ ساله) طراحی و تدوین شده است برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و توصیف اطلاعات آماری، از روش‌های آماری در دو سطح توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی با استفاده از شاخص‌های پراکندگی و شاخص‌های گرایش مرکزی (از جمله میانگین‌ها، انحراف استاندارد و ...) متغیرهای مورد پژوهش، داده‌ها مورد بررسی و تجزیه و تحلیل توصیفی قرار گرفت. در بخش تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها و تحلیل فرضیه‌های پژوهش برای آزمون فرضیه‌های پژوهشی، روش‌های آمار استنباطی از جمله روش‌های آماری رگرسیون تک متغیری و چند متغیری با روش همزمان به کار گرفته شد

یافته‌های تحقیق

بررسی فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول: بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران رابطه معنادار وجود دارد.

به منظور بررسی فرضیه اول تحقیق، برای تعیین رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و مؤلفه‌های آن و انگیزه پیشرفت از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج در جدول ۴-۵ ارائه شده است.

جدول ۱: همبستگی مؤلفه‌های راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با انگیزه پیشرفت

متغیر	میانگین	انحراف معیار	N	همبستگی	معناداری
باورهای انگیزشی	۸۸/۶۸	۸/۰۴	۲۸۳	۰/۳۵**	۰/۰۰۱
یادگیری خودتنظیمی	۷۹/۰۱	۶/۲۷	۲۸۳	۰/۲۳**	۰/۰۰۱

* $P < 0.05$ ، ** $p < 0.01$

یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد، ضریب همبستگی محاسبه شده بین متغیر باورهای انگیزشی با انگیزه پیشرفت ($r = 0.35$) در سطح $P = 0.001$ مثبت و معنادار است. این امر به آن معنا است که با باورهای انگیزشی، انگیزه پیشرفت افزایش می‌یابد و

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

بالعکس. همچنین رابطه یادگیری خودتنظیمی در سطح $p \leq 0/01$ مثبت و معنادار شد. ($r = 0/23$ ، $P = 0/001$) این یافته‌ها بیانگر این است که با بالا رفتن باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خود تنظیمی، انگیزه پیشرفت افزایش می‌یابد. همچنین می‌توان گفت با کاهش باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، انگیزه پیشرفت نیز کاهش پیدا می‌کند.

با توجه به نتایج بدست آمده فرضیه اول تحقیق تایید شد.

فرضیه دوم: بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۲: همبستگی راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و مؤلفه‌های آن با سازگاری

متغیر	سازگاری عاطفی	سازگاری اجتماعی	سازگاری آموزشی	سازگاری کل
باورهای انگیزشی	0/12*	0/12*	-0/07	0/07
یادگیری خودتنظیمی	0/05	-0/008	-0/16**	-0/04

* $P < 0/05$ ، ** $p < 0/01$

جدول فوق میزان همبستگی بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و مؤلفه‌های سازگاری را نشان می‌دهد. همانگونه که مشخص است ارتباط مثبت و معناداری بین باورهای انگیزشی با سازگاری عاطفی ($r = 0/12$ ، $P = 0/12$)، و باورهای انگیزشی با سازگاری اجتماعی ($r = 0/12$ ، $P = 0/12$)، وجود دارد. این امر به آن معنا است که با توجه به نمره گذاری معکوس پرسشنامه سازگاری با افزایش باورهای انگیزشی، سازگاری عاطفی و سازگاری اجتماعی کمتر می‌شود.

رابطه بین یادگیری خود تنظیمی با سازگاری آموزشی ($r = -0/16$ ، $P = 0/006$) در سطح $p \leq 0/01$ منفی و معنادار است. که نشان می‌دهد با افزایش یادگیری خودتنظیمی، سازگاری آموزشی مطلوب‌تر شده است. بین باورهای انگیزشی با سازگاری آموزشی و سازگاری کل رابطه‌ای مشاهده نشد.

بنابراین فرضیه دوم پژوهش نیز در رابطه با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با سازگاری کل تأیید شد.

فرضیه سوم: بین انگیزه پیشرفت و سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۳: همبستگی انگیزه پیشرفت با مؤلفه‌های سازگاری

متغیر	میانگین	انحراف معیار	N	همبستگی	معناداری
سازگاری عاطفی	4/01	3/62	283	-0/41**	0/001
سازگاری اجتماعی	4/45	4/55	283	-0/17**	0/003
سازگاری آموزشی	3/79	3/71	283	-0/45**	0/001
سازگاری کل	12/62	10/18	283	-0/39**	0/001

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

* $P < 0.05$ ، ** $p < 0.01$

یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد ضریب همبستگی بین متغیر انگیزه پیشرفت و سازگاری عاطفی ($r = -0.41$ ، $P = 0.001$) منفی و معنادار است. از آنجا که نمره‌گذاری پرسشنامه سازگاری به صورت معکوس است هرچه نمره پایین‌تر باشد وضعیت سازگاری فرد مطلوب‌تر خواهد بود لذا رابطه منفی بین این دو متغیر به آن معنا است که با بالاتر رفتن انگیزه پیشرفت در واقع عدم سازگاری عاطفی کاهش یافته و سازگاری عاطفی افزایش می‌یابد. همچنین رابطه بین انگیزه پیشرفت با سازگاری اجتماعی ($r = -0.17$ ، $P = 0.003$) منفی و معنادار است که نشان می‌دهد با افزایش انگیزه پیشرفت سازگاری اجتماعی افزایش پیدا می‌کند و بالعکس. رابطه بین انگیزه پیشرفت با سازگاری آموزشی ($r = -0.45$ ، $P = 0.001$) و انگیزه پیشرفت با سازگاری کل ($r = -0.39$ ، $P = 0.001$) نیز منفی و معنادار شد. این یافته‌ها بیانگر این است که با بالا رفتن انگیزه پیشرفت سازگاری آموزشی و مؤلفه‌های سازگاری عمومی افزایش می‌یابد. همچنین می‌توان گفت با کاهش انگیزه پیشرفت سازگاری آموزشی و مؤلفه‌های سازگاری عمومی نیز کاهش پیدا می‌کند.

بنابراین فرضیه سوم پژوهش تایید شد.

فرضیه اصلی: بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران رابطه معنادار وجود دارد.

برای بررسی این فرضیه از روش تحلیل رگرسیون همزمان و گام به گام برای پیش‌بینی متغیر سازگاری از طریق متغیر راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و پیش‌بینی سازگاری از طریق متغیر انگیزه پیشرفت استفاده شد. با توجه به برقراری مفروضه‌های خطی بودن رابطه دو متغیر، پیوسته بودن متغیر ملاک و پیش‌بین، تعداد قابل توجه شرکت کنندگان نسبت به متغیرهای پیش‌بین، تحلیل رگرسیون انجام شد.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون همزمان برای پیش‌بینی سازگاری از طریق راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت

مدل	منبع تغییرات	مجموع مجزورات	df	F	سطح معناداری	R	مجذور R	مجذور R تنظیم شده
گام اول	رگرسیون	۶۰۸۳/۶۸۰	۳	۲۴/۳۹	۰/۰۰۱	۰/۴۵	۰/۲۰	۰/۱۹
	باقیمانده	۲۳۱۹۴/۹۷۰	۲۷۹					
	جمع	۲۹۲۷۸/۶۵۰	۲۸۲					

نتیجه رگرسیون همزمان در جدول فوق نشان می‌دهد باورهای انگیزشی و انگیزه پیشرفت توانسته است سهمی در تبیین واریانس سازگاری داشته باشد و ۰/۲۰ از واریانس سازگاری را پیش‌بینی کنند (مجذور آر = ۰/۲۰، $P = 0.001$ ، $F_{3,279} = 24.39$).

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

جدول ۵: ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی سازگاری از طریق راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت

سطح معناداری	t	بتای استاندارد شده	خطای معیار	B	مدل
۰/۰۰۱	۵/۲۳		۸/۳۹	۴۳/۹۳	Constant
۰/۰۰۱	۴/۳۰	۰/۲۷	۰/۰۸	۰/۳۵	باورهای انگیزشی
۰/۲۲	-۱/۲۰	-۰/۰۷	۰/۱۰	-۰/۱۲	یادگیری خودتنظیمی
۰/۰۰۱	-۸/۲۶	-۰/۴۷	۰/۰۷	-۰/۶۱	انگیزه پیشرفت

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که مؤلفه‌های متغیر باورهای انگیزشی و انگیزه پیشرفت در پیش‌بینی سازگاری سهم دارند و آزمون t برای معناداری ضرایب رگرسیون برای باورهای انگیزشی و انگیزه پیشرفت در سطح کمتر از ۰/۰۱ معنادار است.

$$\text{معادله (۴-۱)} \quad \text{باورهای انگیزشی} (۰/۳۵) + \text{انگیزه پیشرفت} (-۰/۶۱) = \text{سازگاری}$$

با توجه به معادله رگرسیون و ضریب بتای محاسبه شده باورهای انگیزشی بر سازگاری تأثیر مثبت و معنادار و انگیزه پیشرفت تأثیر منفی و معنادار دارد. بنابراین فرضیه اصلی تحقیق در ارتباط با این دو متغیر تأیید شد.

جدول ۶: نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام برای پیش‌بینی سازگاری از طریق راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت

مدل	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	df	F	سطح معناداری	R	مجذور R	مجذور R تنظیم شده	مجذور R تعدیل یافته
گام اول: انگیزه پیشرفت	رگرسیون	۴۴۷۳/۰۲	۱						
	باقیمانده	۲۴۸۰۵/۶۲	۲۸۱	۵۰/۶۷	۰/۰۰۱	۰/۳۹	۰/۱۵	۰/۱۵	۰/۱۵
	جمع	۲۹۲۷۸/۶۵	۲۸۲						
گام دوم: باورهای انگیزشی	رگرسیون	۵۹۶۲/۶۶	۲						
	باقیمانده	۲۳۳۱۵/۹۸	۲۸۰	۳۵/۸۰	۰/۰۰۱	۰/۴۵	۰/۰۵	۰/۱۹	۰/۰۵
	جمع	۲۹۲۷۸/۶۵	۲۸۲						

پس از اجرای رگرسیون گام به گام و وارد شدن متغیرها به معادله رگرسیون، در گام اول متغیر انگیزه پیشرفت وارد معادله شده و توانسته است ۰/۱۵ درصد از واریانس سازگاری را پیش‌بینی کند (مجذور آ ر تنظیم شده = ۰/۱۵، $P=۰/۰۰۱$ ، $F_{۱,۲۸۱}=۵۰/۶۷$). پس از آن مؤلفه

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

باورهای انگیزشی وارد معادله رگرسیون شده است و این مؤلفه توانسته ۰/۰۵ از واریانس سازگاری را پیش‌بینی کند. بنابراین مدل توانسته ۰/۱۹ درصد از واریانس سازگاری را پیش‌بینی کند. متغیر یادگیری خودتنظیمی سهمی در معادله رگرسیون و تبیین واریانس نداشته است.

جدول ۷: ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی سازگاری از طریق راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت

مدل	B	خطای معیار	بتای استاندارد شده	t	سطح معناداری
گام اول	Constant	۵۶/۳۷	۶/۲۲	۹/۰۶	۰/۰۰۱
	انگیزه پیشرفت	-۰/۵۰	۰/۰۷	-۷/۱۱	۰/۰۰۱
گام دوم	Constant	۳۸/۹۴	۷/۳۱	۵/۳۲	۰/۰۰۱
	انگیزه پیشرفت	-۰/۶۱	۰/۰۷	-۸/۳۵	۰/۰۰۱
	باورهای انگیزشی	۰/۳۰	۰/۰۷	۴/۲۳	۰/۰۰۱

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که در گام اول متغیر انگیزه پیشرفت در پیش‌بینی سازگاری سهم دارد و آزمون t برای معناداری ضرایب رگرسیون در سطح کمتر از ۰/۰۰۱ معنادار شده است. ضریب بتای استاندارد شده نشان می‌دهد ارتباط منفی و معناداری بین انگیزه پیشرفت و سازگاری وجود دارد.

معادله رگرسیون با توجه به داده‌های جدول شماره ۴-۱۱ در گام اول به شرح زیر است:

$$\text{معادله (۲-۴)} \quad (\text{انگیزه پیشرفت})(-۰/۵۰) + ۵۶/۳۷ = \text{سازگاری}$$

همچنین مؤلفه باورهای انگیزشی نیز در پیش‌بینی سازگاری سهم دارد که در گام دوم به مدل اضافه شده است. ضریب بتای استاندارد شده نشان می‌دهد ارتباط مثبت و معناداری بین باورهای انگیزشی و سازگاری وجود دارد.

معادله رگرسیون با توجه به داده‌های جدول شماره ۴-۱۱ در گام دوم به شرح زیر است:

$$\text{معادله (۳-۴)} \quad (\text{باورهای انگیزشی})(۰/۳۰) + (\text{انگیزه پیشرفت})(-۰/۶۱) + ۳۸/۹۴ = \text{سازگاری}$$

با توجه به معادله رگرسیون و ضریب بتای محاسبه شده انگیزه پیشرفت بر سازگاری تأثیر منفی و باورهای انگیزشی بر سازگاری تأثیر مثبت دارد.

نتیجه گیری

فرضیه اول: بین ابعاد راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت رابطه معنادار وجود دارد.

این فرضیه مورد تأیید قرار گرفت. همانطور که نتایج ضریب پیرسون نشان داد بین مؤلفه‌های یادگیری خودتنظیمی و باورهای انگیزشی با انگیزه پیشرفت، ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین، نتیجه‌گیری می‌شود که دانش‌آموزان دارای انگیزه پیشرفت بالا، اغلب

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

یادگیرندگان خودتنظیم هستند و در مقایسه با دانش‌آموزان با انگیزه پیشرفت پایین، هدف یادگیری‌شان را به طور اختصاصی‌تر تنظیم می‌کنند، از راهبردهایی بیشتر برای یادگیری استفاده می‌کنند و به صورت منظم‌تری پیشرفت‌شان را به سمت هدف ارزیابی می‌کنند

فرضیه دوم: بین ابعاد راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با ابعاد سازگاری رابطه معنادار وجود دارد.

این فرضیه مورد تأیید قرار گرفت. همانطور که نتایج ضریب پیرسون نشان می‌دهد بین مؤلفه باورهای انگیزشی با سازگاری عاطفی و سازگاری اجتماعی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین بین مؤلفه یادگیری خودتنظیمی با سازگاری تحصیلی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین، نتیجه‌گیری می‌شود که دانش‌آموزان خودتنظیم‌تر قادر هستند در کوتاه مدت اهداف و روابطشان را با معلمان، همسالان و... تنظیم نمایند و در بلندمدت در راستای دستیابی به ایده آل‌هایشان تلاش کنند. این افراد از سازگاری تحصیلی بالایی برخوردارند. بنابراین سعی می‌کنند خودشان را با محیط تحصیلی‌شان هماهنگ کرده و به طور موفقیت آمیزی با تقاضاهای تحصیلی سازگار شوند و به نیازهای یادگیری‌شان برسند. همچنین این دانش‌آموزان نگرش‌های مثبتی به اهداف و محیط تحصیلی خود دارند و به طور کلی از حضور در مدرسه رضایت دارند.

فرضیه سوم: بین انگیزه پیشرفت و ابعاد سازگاری رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بین متغیر انگیزه پیشرفت با تمامی مؤلفه‌های سازگاری و همچنین سازگاری کل رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین نتیجه‌گیری می‌شود که اگر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در تمام ابعاد آن بالا باشد عملکردشان نیز در زمینه فعالیت‌هایی که برای جامعه ارزش به شمار می‌روند بالا خواهد بود و افراد با توان و تمرکز بیشتری در راه دستیابی به آنها تلاش می‌کنند و از انگیزش بیشتری برخوردار خواهد بود. انگیزش پیشرفت تحصیلی یکی از متغیرهایی است که با تأیید اجتماعی و کسب احساس خوب در مورد خود و اهداف و برنامه‌های دانش‌آموزی همراه است. لذا می‌توان گفت فرد برای کسب تأیید اجتماعی که از اهداف کسب سازگاری اجتماعی است، از انگیزه بیشتری برای تحصیل برخوردار خواهد بود و با جدیت بیشتری برای دستیابی به موفقیت تحصیلی تلاش خواهد کرد.

فرضیه اصلی: بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزه پیشرفت با سازگاری در دانش‌آموزان متوسطه دوره دوم منطقه ۳ شهر تهران رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که معادله رگرسیون و ضریب بتای محاسبه شده باورهای انگیزشی بر سازگاری تأثیر مثبت و معنادار و انگیزه پیشرفت تأثیر منفی و معنادار دارد. آگاهی از عوامل اثرگذار بر افزایش سازگاری تحصیلی و نیز انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان می‌تواند در یادگیری و توانمند ساختن آنها در سطوح بالاتر جامعه کمک کند و ضمانت بر خورداری از نظام آموزشی با کیفیت را در این حوزه فراهم سازد. چنانچه جامعه‌ای بتواند شرایطی را فراهم کند که میزان تجربه‌ی استفاده افراد از راهبردهای یادگیری خودتنظیمی را بهبود ببخشد، به همان میزان می‌توان شاهد افزایش سطح بالای سازگاری تحصیلی باشیم. یافته‌های پژوهش حاضر این پیغام را برای تمام فعالان حوزه تعلیم و تربیت که به نحوی با تحول دانش‌آموزان در ارتباط اند اعم از والدین و معلمان دارد که محیط اجتماعی را به نحوی فراهم کنند تا به دانش‌آموزان اجازه دهد نیاز خود به خودتنظیمی در همه ابعاد آن را برآورده سازند.

پیشنهادات

دانشنامه علوم تربیتی

جلد ۱، شماره ۱، آذر ۱۴۰۲

- با توجه به تعداد زیاد دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی و لزوم انجام پژوهش، نیاز به دانش آموزان به عنوان آزمودنی احساس می‌شود. بنابراین ارتباط قوی بین متولیان این امر در وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و علوم می‌تواند بر تسریع این روند کمک شایانی نماید، لذا پیشنهاد می‌شود سامانه‌ای به همین منظور طراحی شود.
- پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌های مشابهی در سایر مناطق شهر تهران (با سطح اجتماعی-اقتصادی متفاوت) انجام گیرد.
- اجرای پژوهش مشابه در حجمی بزرگتر و گروه‌های سنی متفاوت می‌تواند گامی بزرگ در جهت تعمیم نتایج باشد.
- پیشنهاد می‌شود پژوهشگران در پژوهش‌های آتی، متغیرهای بیشتری را به طور همزمان و در ارتباط با سازگاری مورد بررسی قرار دهند.

منابع فارسی

- ۱) بزرگر بفرویی (۱۳۹۸). اثربخشی آموزش راهبردهای خودتنظیمی در یادگیری بر هیجان‌های تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی. مجله روان شناسی مدرسه، شماره ۱، ص ۲۶-۴۲.
- ۲) کریمی، جواد (۱۳۹۹). مقایسه رضایت شغلی و انگیزش پیشرفت در دانش آموختگان کشاورزی خود اشتغال و غیر خوداشتغال. فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی. شماره ۵۱، صص: ۱۷۵-۱۵۵.
- ۳) حسینی، محمد علی، دژکام محمود، میرلاشاری، ژیلا، (۱۳۸۶). همبستگی عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان توانبخشی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، شماره، تاریخ انتشار: جمعه ۱۱ خرداد ۱۳۸۶.
- ۴) سلیمانی، شهناز (۱۳۹۴). خیز آمار افت تحصیلی دانش آموزان: آمار مردودی نظام آموزش چشمگیر است. روزنامه ایران، شماره ۵۳۸۷، ص ۱۲.
- ۵) سیف، علی اکبر (۱۳۸۷). روش های یادگیری و مطالعه. تهران: نشر دوران.
- ۶) محمدمامینی، زرار. (۱۳۸۷). رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و باورهای انگیزشی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. اندیشه های نوین تربیتی، دوره ۴، شماره ۴: ۱۲۳-۱۳۶.
- ۷) محمدی باغملایی، ح. یوسفی، ف. (۱۳۹۷). رابطه ساختاری تعامل معلم-دانش آموز درگیری تحصیلی و سازگاری دانش آموزان با مدرسه. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۲، ص ۷۵-۹۰.
- ۸) مظاهری، مینا. (۱۳۸۸). بررسی سازگاری اجتماعی کودکان و نوجوانان مصروع (۱۸-۱۲ سال) شهر اصفهان در سال ۱۳۸۴. مطالعات روانشناختی، دوره ۵، شماره ۳، ۹-۱.
- ۹) معروفی، زهرا. (۱۳۹۵). در پژوهشی تحت عنوان "بررسی ارتباط برنامه درسی پنهان با سازگاری و انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر. مجله روانشناسی ۹۲. ۲۳. ص ۴۴۰-۴۵۷.
- ۱۰) مصطفی سرباز، زهرا. ابوالقاسمی، عباس. رستم اوغلی، سهیلا (۱۳۹۳). مقایسه راهبردهای خودتنظیمی، خلاقیت و جهت گیری هدف در دانش آموزان با و بدون اختلال ریاضی. دوره ۳، شماره ۳، ص ۲۱-۳۷.
- ۱۱) مهقانی جمال الدین، سعید. جنابادی، حسین. (۱۳۹۸). اثربخشی آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارای اختلال یادگیری. دوفصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، ۱۲، ص ۱-۱۵.
- ۱۲) زارع، حیدرعلی (۱۳۹۱). اثربخشی آموزش راهبردهای خودتنظیمی بر انگیزش تحصیلی و اضطراب امتحان در دانش آموزان. نشریه علمی پژوهشی آموزش و ارزشیابی، ۱۱ (۴۲). ص ۱۳-۳۶.
- ۱۳) ویسی م. (۱۳۹۰). رابطه بین استرس شغلی با خشنودی شغلی و سلامت روان با توجه به اثر تعدیل کننده سرسختی و حمایت اجتماعی کارکنان اتاق عمل. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، انستیتو روان شناسی تهران، دانشگاه علوم پزشکی ایران

منابع لاتین:

- ۱۴) Chun Chung, L. (۲۰۱۵). Exploring the effectiveness of self-regulated learning in massive open online courses on non-native English speakers. *International Journal of Distance Education Technologies (IJDET)*, ۱۳(۳), ۶۱-۷۳.
- ۱۵) Goudas, M., Kolovelonis, A., & Dermitzaki, I. (۲۰۱۰). The effect of different goals self-recording on self-regulation of learning a motor skill in a physical education setting. *Journal of Learning and Instruction*, ۱۰, ۱-۱۰.
- ۱۶) Hubner, S., Nuckles, M & Renkl, A. (۲۰۰۹). enhancing self-regulated learning by writing learning protocols. *Journal of learning and instruction*, Vol. ۱۹: ۲۵۹-۲۷۱.
- ۱۷) Khan, B., zang, I. (۲۰۰۹). *Medical Surgical Nursing: Critical Thinking in Client Care*. ۴ Edition, Pearson Education: UK.
- ۱۸) Lee, Hyoung-Ha. (۲۰۲۰). The Nurse Theorists: ۲۱ st Century Updates, Callista Roy. *Nursing Science Quarterly*, ۱۵: ۳۰۸-۳۱۰.
- ۱۹) Lee WK, Kim M. Latent Profiles of Children's Relationships with Parents, Teachers, and Peers: Relations with Mental Health, Academic Stress, Academic Motivation, and Academic Achievement. *Korean Journal of Child Studies* ۲۰۱۹; ۴۰ (۳):۱۰۵-۲۱.
- ۲۰) nk, E, A & Pintrich, P.R, (۲۰۰۲). Motivation as enabler of academic success, *school psychology Review*. ۳۱۳۱۳-۳۲۷.
- ۲۱) Ratelle, C. F., & Duchesne, S. (۲۰۱۴). Trajectories of psychological need satisfaction from early to late adolescence as a predictor of adjustment in school. *Contemporary Educational Psychology*, ۳۹, ۳۸۸-۴۰۰.
- ۲۲) Romana, k.D. (۲۰۱۸). Self-regulation and bedtime procrastination: The role of self-regulation skills and chorotype. *Journal Personality and Individual Differences*. ۱۲۸, ۱۰- ۱۵.
- ۲۳) Sarkar, S., & Banik, S. (۲۰۱۵). A study on the adjustment and academic achievement of adolescent students. *International Journal of Research-Granthaalayah*, ۵(۶), ۶۵۹-۶۶۸.
- ۲۴) Timoth, Chen PP. Self-regulation, motivation, and math achievement in middle school: variations across grade level and math context. *J Sch Psychol*. ۲۰۰۹;۴۷(۵):۲۹۱-۳۱۴.
- ۲۵) Zee, M., Koomen, H. M. Y., & Van der Veen, I. (۲۰۱۳). Student-teacher relationship quality and academic adjustment in upper elementary school: The role of student personality. *Journal of School Psychology*, ۵۱, ۵۱۷-۵۳۳.
- ۲۶) Zimmerman, B, J. (۲۰۰۰). Constrat validation of a strategy model of student self regulated learning, *Journal of Educational Psychology*, ۸۰.